

ПРОЦЕСУАЛЬНА ФОРМА ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Слухач з підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» ФПФПС ННПФПСКМ НАВС лейтенант міліції Ткачук Іванна Дмитрівна

Зі вступом в закону силу Кримінального процесуального кодексу України (далі - КПК) з'явився новий інститут як повідомлення особі про підозру, процедурі якої присвячена ціла 22 глава, що безумовно підкреслює її значимість.

Повідомлення про підозру є одним з визначальних процесуальних актів, який здійснюється прокурором або слідчим за погодженням з прокурором до закінчення досудового розслідування у кримінальному провадженні.

В результаті проведення цієї процесуальної дії з'являється новий учасник провадження - підозрюваний.

Підозрюваний є центральною фігурою у кримінальному процесі, навколо якої концентруються процесуальні дії органів досудового розслідування, прокурора, суду та інших учасників процесу.

Теоретичні і практичні питання, пов'язані з повідомлення особи про підозру, є фактично новим інститутом в юридичній літературі. Тому проблема обґрунтованості повідомлення особі про підозру, суворого дотримання законності при реалізації цієї процесуальної дії є досить актуальною. Так як навіть незначні помилки, що можуть бути допущені при повідомленні особі про підозру призводять до порушення закону та істотних обмежень прав і свобод громадян.

Юридичне значення акту повідомлення особи про підозру складається з того, що в стадії досудового розслідування настає новий етап, пов'язаний з тим, що в його процесі накопичено достатньо доказів для підозри у скоєнні злочину конкретної особи. Ця підозра вперше чітко сформульована в офіційному документі - повідомленні особі

про підозру. В ній слідчий або прокурор дає першопочатковий висновок, про наявність і сутність кримінально-караного діяння, вчиненого конкретною особою. Повідомлення особі про підозру здійснюється за наявності правових та фактичних підстав. До правових підстав слід віднести здійснення процесуальних дій та прийняття процесуальних рішень, спрямованих на об'єктивізацію підозри, що виникла (затримання особи та обрання запобіжного заходу), а до фактичних - наявність фактичних даних, які вказують на те, що особа причетна до вчинення злочину (наявність достатніх доказів для підозри) .

Сам акт повідомлення особи про підозру має важливе юридичне значення. Він служить одним із засобів забезпечення невідворотності відповідальності осіб, які вчинили кримінальне правопорушення. Обґрунтована підозра дозволяє призначити таким особам справедливе покарання відповідно до характеру і тяжкості скоєного кримінального правопорушення. Акт повідомлення особи про підозру є початковим моментом забезпечення кримінальної відповідальності особи, винуватої у скоєнні кримінального правопорушення. Також після повідомлення особи про підозру процесуальне становище даної особи погіршується (її можна оголосити в розшук, відсторонити від займаної посади, тощо).

Таким чином правильне вирішення питання щодо повідомлення особи про підозру сприяє досягненню таких завдань кримінального провадження, як зміцнення законності та правопорядку, охорона інтересів суспільства, прав і свобод громадян, та виховання їх в дусі дотримання Конституції України та відповідних законів.